

quem habet circa celestia seipsum occupare. sicut hoc intelligendum est qd homo habet potentias anime p qd querit ad spualia. z habet potentias p quas querit ad sensualia. z ille virtutes p quas queritur ad spualia insimul collecte vni posse pfectum aie integrant. z quedam pteas resulant interioris bonis regitua. que quide insimul collecte vni posse pfectum aie integrant. z quedam pteas resulant interioris bonis regitua. que quide insimul collecte vni posse pfectum aie integrant. z quedam pteas resulant interioris bonis regitua. que quide insimul collecte vni posse pfectum aie integrant.

Intelligentia bui? pteis querunt tria. Primo querit qualiter peccati beat fieri et esse in parte rationis superioris. Secundo qualiter beat fieri et in inferiori. Tercio qualiter beat fieri in sensuualitate. Circa primum querunt duo. Primo querit vtrum in superiori parte rationis beat esse peccati sicut in se. Secundo querit vtrum possit in ea esse veniale.

Questio. i. Circa qua se peccatur. z offendit qd in superiori parte rationis sicut in se hoc est absqz infirmitate inferioris pteis no possit esse peccatum. primo qd illud Aug. ptra manich. vbi sic ait. Ratio nostra reduci ad sensum peccati no potest. nisi cum delectatio fuerit mota in illa parte anime que debet obtemperare rationi tanqz rectori viro suo. qd nunqz peccat ratio superior. nisi peccati pcedat in parte inferiori. Item pbs in. iij. de gna. Intellectus semp est rectus. fantasmatata autem recta z no recta. qd intellectus quantum est de se nunqz errat. qd nec superior portio deuiat a veritate iusticie. nisi si in dicitur per sensuualitatem z inferiori portiones.

Item peccatum est per puerionem ad bonu commutabile. sed superior portio rationis dicit inqum puerit ad eterna. inferior inqum pueritur ad temporalia. qd impossibile est peccati esse vel fieri in temporalia. qd impossibile est peccati esse vel fieri in temporalia. qd impossibile est peccati esse vel fieri in temporalia. qd impossibile est peccati esse vel fieri in temporalia.

Item ratio superior dicit inqum legibz eternis intendit. si impossibile est aliquem peccare nisi declinando a legibus eternis. ergo impossibile est peccatum in superiori parte rationis esse sicut in se. Item mulier est media inter sensuualitatem z rationem superiorem. sed sensuualitas semp mouet ad bonum vt nisi quantum est de se. ergo ratio superior quantum est de se semp mouet ad bonum simpliciter. si virtus que mouet ad bonum simpliciter in mouendo non peccat. qd in superiori parte rationis quantum est de se peccati esse no potest. Item anima qd conuertitur ad deum purgat. melioratur. et pfectitur. sed superior portio rationis attenditur inqum conuertitur ad deum. ergo cum peccatum sedet z obnubilet. peccatum in superiori parte rationis sicut in se esse no potest. Item anima qd conuertitur ad deum purgat. melioratur. et pfectitur. sed superior portio rationis attenditur inqum conuertitur ad deum. ergo cum peccatum sedet z obnubilet. peccatum in superiori parte rationis sicut in se esse no potest.

Item cogitatio aliquem peccare per se non potest. sed per naturam infirmam ad malum vertibilis. z ita per naturam infirmam ad malum vertibilis. z ita per naturam infirmam ad malum vertibilis. z ita per naturam infirmam ad malum vertibilis.

Ad huc ratio superioris quia in parte rationis

qm qd sibi ipse creditibile z aliquis articulus fidei. vt potest articulus de trinitate z vnitate. cu esse no soluz repugnet sensui z imaginati. sicut etia dicitur a naturali iudicio rationis. si nō intellectus sicut lumen quum nihil aspiciendo ad ptes inferiores iudicaret. diceret z videt scire qd peccaret. Et ppter hoc est alio modō dicendi scilicet qd duplex est genus peccati. quedam est peccati carnalia. quedam spualia. Et loquimur de peccati carnalibus. sic fatendum est qd no ptingit esse peccati in superiori parte rationis absqz inferiori. Et autem de peccati spualibus hanc sententiam. tunc peccandus est qd peccati hanc fieri z esse licet non semp fiat in superiori parte rationis sicut in se. z rationes qd hanc dunt sunt peccandus. z hoc ppter ratio ad illud qd ppter mo obr in contrariu. Nam aug. in pposita aucte loqf

57 de pgressu in ppetrationem peccati carnaliu. Ad illud qd obicit qd intellectus semp est rectus. vdm qd vbi pbi intelligendus est in bis ad qd mouet potentia intellectiva p modu nature. i. bis vo ad qd mouet p modum deliberatiōis no bz veritate. vñ idē vocat ipse sicut veritate intellectus qd nos vocam? psciam nales

58 Ad illud qd obicit qd peccati est p puerionem ad totum pmutabile rudiari potest duplr. Primo qd no solū est peccati qd sit puerio ad illud qd fm veritate est bonum pmutabile. sicut etia qd sit puerio ad illud qd est bonum incommutabile z appetit vt pmutabile. Aliter potest dici qd superior portio z si differat ab inferiori in hanc ipsa puerit ad supra. nihilominus hanc habet conuertit ad inferiora. pnt disponit z regit inferiores pteas. et sic potest traximari male eas regendo. sicut freno la-

59 rando. sicut suo impio incuruado. Ad illud quod obicit qd si superior intendit legibus eternis. vdm qd sic est actio nobilissima superioris pteis. si non semp hanc actu exercet. imo etia intendit sibi z ad se conuertit. z sic potest minus ad se puerit. ac p hanc deo auertit. et diuine a legibus eternis.

60 Ad illud qd obicit qd sensuualitas ad bonum in dicitur. vt nūc vdm qd sensuualitas no semp mouet inordinate. vt pterea esto qd semp inordinate mouet. no tamē qd hoc p dicitur qd superior portio semp ordinate mouet. alia est vis assuetudinatur fm qua semp ordinate mouet. vt potest funde

61 risis que est scintilla pscie. Ad illud qd obicit qd superior portio rationis dicit inqum puerit. vdm qd hanc no est verū inqum actu conuertit. sed inqum ē natura conuertit. Cum autē dicit qd conuersio ad deū purgat. illuminat. z pfectit. hoc intelligit de ordinata conuersione qua no est semp necessarii inuenire in actione superioris portionis.

62 Quidam qd. Vtrum in superiori portione rationis possit esse veniale peccatum. Et sic videt qd cogitatio circa aliquē articulus fidei est surreptione dubitare. Et constat ibi esse peccati cum sit mortale illicitum. Constat etia esse in superiori parte. sicut est circa articulos fidei respectu eternis. Constat etia esse veniale. cum sit surreptione. sicut est. Item tunc peccat superior portio rationis z vir comedit qd est plenus consensus. z pbenit arma iniquitatis peccata. sed ptingit aliquē plene pntire i verbum oculos. z mendaciu iocolum. z hoc non sunt nisi peccata venialia. sicut. Item superior portio rationis est corrupta sicut z inferior. cum originale omnino vires aie infirmat z debilitat. sicut peccati veniale potest esse in aliquo virtutibus qd subsunt. sicut. ppter corru-

Contra

ptione qua accipit ex originali. eadem ratio in parte inferiori. Item cogitatio qd aliquis in conuentione se ad deum p amorem est negligens. sed no magis teneat homo ad hoc mandatu qd ad alia. sicut negligens in alio mandato obseruatiōne est venialis. ergo z negligentia in amando deū est venialis. sed hoc est in superiori parte rationis. sicut. Sed ptra. Aug. z magister in ista recitat qd superior portio rationis consentit illecebre tūc est peccati damnabile. qd videt qd quodcumqz peccatum superiores ptem attingit statim sit mortale. Item peccati superiores partem rationis residet regula directiōis in toto regno anime. sed facta obliquatiōne in regula iam no remanet aliqua relictio nec species reuertiōis. igit cum superior portio rationis peccat. deordinat tota anima. qd plena deordinatio no est absqz mortali peccato. videt tūc.

Item nulla creatura est excellentior anima qd superior portio rationis. sicut aug. in multis locis inuit z dicit expse. sed angulus ppter suam dignitatē no potest peccare nisi mortaliter. sicut videt pari ratione qd nec peccatum veniale possit esse in superiori parte. Item nihil est adeo veniale qd no fiat peccati mortale dum placet. sed pplacitōne tunc vere dicit superior portio ad culpaz incurruat. hoc autem eā esse quum sit mortale. R. ad p dicitur intelligentia est notandū qd aliqui dicere voluerūt qd in superiori portione rationis no potest esse nisi mortale peccati. z hoc ppter elongationem sui a carne z a sensuualitate in qua consistit intuitum suggestiōis male. z ex cuius pmitate habet esse peccatum veniale fm statum nature lapsē. z bī dicitur qd cum sint tres gradus in potentis anime correspondentes sepe. mulier. et viro. videlicet sensuualitas. portio inferior. z superior. Sensuualitatis ē tūc peccare venialiter. superior portio tūc mortaliter. inferioris portio vtriusqz modo. Cum est sic media inter vtriusqz. naturam sapit vtriusqz. Sed quia planum est in superiori portione rationis possit esse aliquo modo motus inordinatus et surreptione. planum est etiam in ea esse corruptionem aliquam ex originali contractione. ideo alius videt probabilius z melius qd peccatum veniale in ratione superioris habeat esse. vnde pcedendū sunt rationes hoc ostendentes.

Ad illud ergo qd obicit quanto superior portio rationis comedit damnabile est et mortale peccatum. vdm qd illud intelligit de pleno consensu. et h respectu illius peccati cuius actus est in pbibitiōe. sicut est de peccato fornicatiōis. Ad illud quod obicitur qd peccati superiores partem residet regula directiōis. vdm qd regula directiōis no tollit per qualemqz peccatum. sed per illud qd inducit diuinum contemptum z auersionem a deo. hoc autem no est in quolibet peccato superioris partem. vt potest in illo qd est surreptione committit. Ad illud qd obicit qd nulla creatura sit superior anima fm mensuram. vdm qd et si nulla sit superior fm ordinem efficiētiē z finis. est tamen aliqua maiore dignitate z excellentior nature. z ppter hoc minorē hanc habet excellentiam. pterea nulla natura rationalis in statu immo centis potest peccare venialiter vt supra ostensum est. nulla autem natura rationalis lapsa de culpa potest consequi veniam nisi homo ppter fragilitatez carnis. et ideo non valet illud quod obicit de au-

64

65

66